

TRESTĚ.

I. Původ předložek.

	Str.
Proslov	I
1. Předložky nevlastní: kmeny nominální, verbální a pronomi- nální	1
2. Předložky podružené <i>dle</i> , <i>-dlé</i> , <i>kromě</i> , <i>mezi</i> , <i>nitř</i> , <i>vně</i>	3
3. Předložky vlastní	4

A) Jednoduché předložky prvotné.

Prapředložky, jich přehled a sourodé tvary indoevropské	6
Podrobnosti o předl. къ str. 9, съ str. 16, у str. 19, въ str. 20, за str. 21	9—23

B) Skládání předložek.

Skládání primární a sekundární	23
Skládání v slovanštinách souřadné, podřadné a spráhání před- pínáním a připínáním	25
Reduplikace, předřazení a přirážení sesilov. part.	27

C) Složené předložky prvotné.

O primárném skládání a o komponentech vůbec	27
---	----

1. Přípona -dъ (do)

a) nad, pod, před str. 29., b) med, medju, između, mezi str. 29., c) slědъ, zadъ str. 31., d) srědъ str. 31., e) poměr k stejnotvarým podstatným jm. str. 33., f) význam těchto slo- ženin str. 35., g) co je g v meg-ju? str. 35. Kmeny meko, nako, niko proko.	29—37
---	-------

2. Přípona -zъ (za).

a) bez, izъ, naz-, nizъ, nuz-, oz-, paz-, poz, přezъ, proz-, raz, roz-, uz, vъzъ (vz-), vъrzъ str. 37., b) jich význam či modifikace významu příponou způsobená str. 40., c) <i>skrze</i> (skroz, kroz), <i>skvozъ</i> a <i>črězъ</i> , <i>čěsta</i> str. 40	37 47
---	-------

3. Přípona -nъ (na)

- a) vůbec, české přen-, sun-, vun-, vun-, zan-; v jiných slovanštinách vun, kon, vъnъ, vѣnъ str. 48., b) Co jest va, vě? str. 52., c) podrobnosti o vъzъ str. 54. . . . . 48—57

4. Přípona -bъ, бъ

- obъ, obъ, skr. a-bhi, ř. *am-bi*, lat. am-bi str. 58

5. Přípona -tъ, -ti, skr. -tas, -ti.

- at, utъ, otъ (otъ i od), protъ, proti, protivъ str. 58

6. Přípona -lě

- по-лѣ (рѣа) бе-лѣ (біля) str. 59

II. Vývoj významu.

Vznikání a měnění významu, význam základní a epitheta, význam složenin, moment klidu a pohybu, semasiologické příčiny změn významových str. . . . . 62—71

III. Syntaktické používání předložek.

Príslovková povaha; tak zv. »rekce«: proč se pojí předložky s určitými pády; pravidelnost a shoda rekce v slovanštinách, poměr k jiným jazykům str. 72

Použito: Gebauer, Hist. ml. jaz. č. (cituji Geb. I.—III.), Mluv. č., Miklosič, Etym. Wörterbuch (cit. Mikl. E. W.), Vergl. Grammatik d. sl. Spr. (VG. I.—IV.) 1. resp. 2. vyd., Brugmann (Delbrück) I. Vergl. Ltl., III. Vergl. Syntax, Bopp Vgl. Gramm. des Sanskr. III., 2. vyd., Pott, Etym. Forschungen I. Präpositionen 2. vyd., Říha Сравнительныя таблицы яз. сл., Kurtius Grundzüge des griech. Etym. 1. vyd. (Kurt. I. II.), Vaníček Etym. Wörterbuch d. lat. Spr., etym. slovaře něm. Grimmův a Kluge-ho, Busšajev Istor. gramat. rus. jaz. 1. vyd., Etym. I., Synt. II. (nového vydání neměl jsem po ruce), Ohonovskij, Gramatyka rus. jaz. (Ohon. gram.), Studien auf d. Gebiete d. ruthen. Spr. (Ohon. Stud.), Przyimki w jez. starosł. rus. i pol. w Rozprawach Akad. Umiejętn. (Ohon. ř.), Małeckie Gram. jez. pol., Malinowski Krytyczna gram., Divković Oblici i sintaksa, Šket Sloven. Gr. Viktorin, Slovenská mluv., Levec Sln. pravop., Schleicher, Lith. Gramm., Archiv f. sl. Phil., Filologické listy, Vondrák slav. Vergl. Gramm. I. II., Sobolevskij Lekcyi a jiné mluvnice a slovníky slov. a díla v textu uvedená.

Zkratky: *csl.* = církevně slovansky, *sl.*, *slov.* = slovansky, *slc.* = slovensky, slovácky, *sln.* = slovinsky, *stč.*, *str.* = staročesky, -rusky, *vr.* = velkorusky, *mr.* = malorusky (rusínsky), *sb.* = srbsky, *sbch.* = srbsky či chorvatsky, *skr.* = sanskrtsky (t. j. staroindicky vůbec) atd.; *Csl. Sl.* a p. církv. slovanština.

Sonantní liquidy a nasály r, l, m, n, poznačuju obloučkem místo obvyklého kroužku či tečky, tak jak í, u.